

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; " " " 4.50
za četrt leta 1.50; " " " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravnitvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana javna zahvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate preema upravnitvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinost je moč.

Tretji mirovni kongres.

Dne 3. novembra t. l. jel je zborovati v večnem mestu Rimu tretji interparlamentarni mirovni kongres, katerega se je udeležilo blizu 200 odposlancev raznih evropskih držav, mej katerimi tudi naš državni in deželni poslanec g. Ivan Nabergoj. Zastopane so bile na kongresu vse evropske vevlasti razun Ruske, Bolgarske in Turške. Pravi namen teh konferenc je ustanoviti mejnarodno razsodišče, koje bi razsojalo mirnim in dostojnim potem spore, nastale mej raznimi evropskimi državami in vsled tega preprediti prelivanje krvi in utrditi mir, s čemer bi se doseglo polagoma občno razoroženje ter olajšala državam in državljanom bremena, koja nosijo vsled vednega oboroževanja.

Namen kongresu je bil tedaj vevlasten in vsi časniki so ga z veseljem pozdravljali kot rešilca. Enaka zborovanja — piše rimski časnik „Riforma“ — morala bi se organizovati tako, da bi prišla do najugodnejših sklepov, čeprav so premise jako plašljive. Čim bolj nam preti mejnarodni položaj nevarnost, tembolj bi ti zbrani morali delati na to, da jo preprediti. Vendar že „Riforma“ ne upa, da bi kongres kaj dosegel ter opira svojo bojazen na izrek ruskega pisatelja Tolstoja, ki je nedavno pisal baronici Suttner, katera je izdala posebno brošuro, veseleč se mirovnega kongresa in hvaleč njega namene. Grof Tolstoj je namreč očitno izrekel, da „z enakimi kongresi se ne spravi pajek iz zidu“, a on da ve za gotovo sredstvo, s kojim se bi dal mir doseči; to sredstvo pa objavi v kratkem.

Dne 4. nov. bila je prva seja na Kapitolju v Rim. Vdeležilo se je je poleg vseh tujih odposlancev kacic 70 laških senatorjev in poslancev.

Neki list, ki je dosleden zagovornik irredentizma, zapazil je mej zborovalci tudi našega poslanca Ivana Nabergoja,

kojega imenuje „Avversario sistematico dell' irredentismo“.

Predsedoval je Banchieri, predsednik laške zbornice in zajedno predsednik odseka za mejnarodni mir. Banchieri pozdravi v lepem govoru tuje odposlanike ter pojasnjuje namen in važnost mejnarodnih konferenc izražajoč prepričanje, da se mora svrha doseči, namreč: mir. Gledé na Italijo pravi, da je pridobila svojo neodvisnost ter da zdaj želi samo miru.

Na to so se oglasili drugi govorniki ter pozdravljali Italijo z vsklici „Viva Italia, Viva Roma“. Ker je pa Italija dežela škandalov, ni si mogel večni zagovornik irredentizma in zagrizeni sovražnik Avstrije, Imbriani, dati miru, da ne bi tudi ob tej rešni priliki uprizoril jedno svojih pantomin. Koj prvi dan, ko je mirovni kongres jel zborovati ter je rudeči irredentist zaznal, da se na tem shodu nahaja tudi g. Nabergoj kot zastopnik slovenskega naroda, sklical je svojo kliko, namreč vse lačne in strgane vojaške begune iz Avstrije, ki se nahajajo v Rimu, v poseben prostor ter se je tu jednoglasno sklenilo naslednje: „Z ozirom na to, da se v Rimu nahaja avstrijski poslanec Ivan Nabergoj, ki se imenuje tržaškega zastopnika in se nazivlja Slovenecem ter s tem laže in onečastuje narodnost Trsta, ki je bil vedno patrijotično italijansko mesto; z ozirom na to, da je Nabergoj kot avstrijski poslanec in zaupnik slovensko-hrvatske propagande v Zagrebu in v Ljubljani izzivalec narodnih preprirov in sovražnik narodnosti v italijanski deželi, ki ga trpi kot gosta; z ozirom na to, da so ga nedavno radi psovk, ki jih je izrekel proti laški narodnosti, spodili iz mestne zbornice v Trstu — Tržačani in Istrani, živeči v Rimu in vse to dobro pomneči, spominjajo tega tudi člani konference ter formalno ugovarjajo proti dejanjem rečenega avstrijskega poslanca v italijanski prestolnici“.

To je bil protest, kojega je skovalo par lačnih avstrijskih vran, ubeglih izpod

avstrijske vojaške suknje in ta eurov protest prinesli so koj drugi dan razni tržaški časopisi kot maslo svojim lehkovernim čitateljem. Ker pa oslovski glas ne sega do oblakov, tudi ta ostudni protest ni imel drugih posledic razun te, da se mu je moral vsakdo smejeti. Videli smo v Trstu več dobromislečnih oseb, ki so z gnjevom vrgle list v stran, v kojim so čitale te nespatetne čenče.

Tudi pri drugi seji ni ostal kričač Imbriani miren. V družbi s francoskima odposlanikoma Hubbardom in Richardom skrpal je poseben predlog in je siloma hotel, da ga predsednik stavi na glasovanje, čeprav ni se moglo v sejah sklepati o družem, nego o tem, kar je osrednji odbor spoznal za važno in postavil na dnevni red. Po pikrem ugovarjanju se predlog izroči predsedništvu. Predlog se glasi: „Kot edino podlago k resnemu in gotovemu miru priporočajo podpisanci, da se sprejme sledeča izjava: „Z ozirom na to, da v kongresu sedé politični možje, ki morajo svoje idejale tudi oživotvoriti; z ozirom, da je edino sredstvo, preprediti vojno, ta, da se popolnoma odstrané uzroki sovražnosti in jeze mej narodih, morala bi se uveljaviti ta-le pravila: 1. Mir nam more zagotoviti le spoštovanje narodnosti v njih pravicah in mejah, ki se ne dajo opovreči. Vsaka zveza, ki veže narodnosti proti njih volji in prostemu privoljenju, je protivna naravnemu pravu in vedna opovira miru.“

2. Pravo miru ali vojne je odvisno v vsaki deželi od skupnosti narodov“. Torej Imbriani je zagovarjal narodnostni princip, brez katerega si ni mogoče misliti trajnega miru in federacije narodov, kakoršno doseči, je svrha — po izreku „Siécle“ — mejnarodnim kongresom. Kako šepav in pomanjkljiv je bil predlog in zajedno kako pristransk, irredentarsk in Avstrijo žalilen, kaže nam vsak njega stavek. Kar nam pa pomen posamične besede ne pové, kaže nam parafraza in zagovor pred-

loga v nekem rimskem časniku. V tem listu se namreč opravičuje trditev, da le, ako se ozira na narodnostni princip, je mogoče doseči trajen mir in spravo. Tega principa se ne plaši nobena država v Evropi, razun morda Avstrija, ali tudi to „samo nekdanja despotična in absolutistična Avstrija, katero bi danes radi videli drugačno, namreč: federalno Avstrijo na podlagi avtonomije malih narodov, koji bi jo sestavljali, po vzgledu Ogerske. Taka Avstrija bi se tega ne smela plašiti!“ — „Ako bi Avstrija“ — trdi dalje pisalec — mirno se pobotala z Italijo po naravnih pravicah, koja bi Avstriji ne branila, da obstoji kakor vevlast — kajti ostajal bi jej morski breg od Reke do polovice Jadranskega morja, kar bi za njo bilo še bolj logično in naravno — pridobila bi si s tem sigurnost in ljubezen Italije koja bi tedaj bila odkritosrečna, ker bi bila res neodvisna in združena“. — *

Za tem grmom torej tiči zajec. Imbriani pripoznava sicer pravice narodov in narodnostni princip, ali ante omnia stavi povečanje Italije, kateri bi morala naša država kar ponuditi in podariti ves spodnji Tirol, Primorsko s Trstom in Dalmacijo vred. (Konec prih.)

Interpelacija.

poslanca dr. Laginje, Spinčiča in drugov na Njega ekscelenco, gospoda ministrskega predsednika kot voditelja ministerstva notranjih zadev.

Pietro Decolle, občinski predstojnik v Višnjaju, v političkem okraju poreškem, kateremu je načelnik znani namestniški svétnik pl. Elusheg, čutil se je pred več meseci primoranega, odložiti svoje dostojanstvo, mej drugim tudi iz tega razloga, ker se je zmatral globoko užaljenega po nekaterih izrekih imenovanega načelnika c. kr. okrajnega glavarstva. Namestu da bi se v zmislu zakona vrnila volitev ob-

IV.

Fantje se razveseljujejo.

Le jedna hiša v vsej vasi je bila še razsvetljena. To je županova hiša. Župan je že davno povečerjal in gotovo bi bil že davno zaspal; toda pri njem je bil ta čas gost, žganježgalec, katerega je poslal delat žganježgalnico pomeščik, ki je imel kos zemlje med prostimi kazaki. V kotu, na častnem mestu, sedel je gost — nizok, debel človek, z majhnimi, vedno smehljajočimi se očmi, v katerih je bila vidno napisana ona zadovoljnost, s katero je kadil iz svoje kratke lule, pogosto pluvaje in pritiskaje s prstom v pepel prevračajoči se tobak. Kmalu se je napravil oblak dima nad njim in odel ga v sinjo meglo. Pod njegovim nosom so šterlele kratke, a goste brke; a videle so se tako nejasno skozi tobakovo atmosfero, da so bile jednake miši, katero je ulovil in držal v svojih ustih, delaje konkurenco mačku. Župan je bil samo v srajci in platnenih hlačah. Njegovo orlovsko oko začelo je mežikati in mrkati, kakor večerno solnce. Na konci mize je kadil tobak jeden iz občinskih slug, izpolnjevatelj županovih ukazov, oblečen, iz spoštovanja pred gospodarjem, v kmetski suknji.

PODLISTEK.

Majska noč, ali utopljenica.

Ruski napisal N. V. Gogolj, prevedl V. K. Ratimir.

III.

Nepričakovani nasprotnik. Zarota.

(Dalje.)

— Z Bogom, Ivanka! zakričal je ta trenutek jeden iz-med fantov, ko se je prikradel zraven in objel glavo, a preplašeno je odskočil nazaj, ko je zadel na trde brke.

— Z Bogom, krasotica! zakričal je drugi; a v tem trenutku se je zvrnil nazaj od težkega udarca po glavi.

— Z Bogom, z Bogom, Ivanka! zakričalo je nekoliko fantov in obesilo se mu na vrat.

— Poberite se, prokleti divjaki! kričal je župan in braneč se cabal jih z nogami. — Kaka Ivanka sem jaz! Poberite se za svojimi očeti na vislice, vragovi otroci! Ste skočili, kakor muhe na med! Jaz vam dam Ivanko! . . .

— Župan! župan! To je župan! so zakričali fantje in skočili na vse strani.

— Ej, očka! govoril je Levko, ko se je zbudil iz svojega nameravanja in gledal za rogajočim se očetom. — Kake reči se gode s teboj! Izvrstno! A jaz se še čudim in premišlujem, kaj to pomeni, da se dela gluhega, ko jamem govoriti o stvari. Le počakaj, stari lisjak, ti že pokazem, kako se postopa pod okni mladih deklet, kako se jemlje drugim nevesto! — Ej, hlapci! sem, sem! je kričal in mahal z roko fantom, kateri so se znova zbirali v krdelo: — hitite sem! Jaz sem vas prigovarjal, da idite spat, a sedaj sem se premislil in pripravljen sem vasovati z vami, ako hočete celo noč.

— To je prav! rekel je plečast in debel fant, jeden iz-med prvih postopačev in porednežev v vasi. — Meni se zdi vse zoperno, ako se prav regimentno ne kroka. Vedno mi nekaj nedostaje, kakor da sem zgubil kapo ali lulo, — sploh, kakor da nesem kazak.

— Hočete, da obesimo pošteno nocoj župana?

— Župana?

Da, župana. Kaj se je pa pravo za pravo izmislil? On ravna z nami kakor kak paša. Kaj to, da dela z nami kakor s svojimi hlapci, a še k našim dekletom

zahaja. Mislim, da na vsej vasi ni brhke deklice, za katero bi se župan ne vlačil

— Tako je, tako je! zakričali so jednoglasno vsi hlapci.

— Fantje, kakšni hlapci smo pa mi? Ali nesmo takega rodu, kakor on? Mi smo, hvala Bogu, svobodni kazaki! Mi mu pokazemo, fantje, da smo svobodni kazaki!

— Mi mu pokazemo! so zakričali fantje. — Ako bodemo župana, potem pa še pisarja.

— Tudi pisar ne uide! A meni je padla, kakor navlašč, krasna pesem o županu v glavo. Pojdite, jaz vas naučim, — nadaljeval je Levko in udaril z roko po strunah bandure. — Poslušajte: preblecite se v kar-koli morete!

— Veseli se, kazaški župan! govoril je krepak porednež, udaril z ного v ного in plosknil z rokami. — Prekrasno! Izvrstno! Kako se bode jezil — čudil, kakor da se spominja davnih let. Dobro, prijetno je pri sreči, a duša je kakor v raju. Ej, fantje! Ej, naprej! . . .

In tolpa se je šumno dvignila po ulicah. Bogoboječe ženice, katere je krik zbudil, so odpirale okna in delale križe z zaspanimi rokami, govoreč: „Nu, sedaj vasujejo fantje!“

šinskega predstojnika na mesto odstopiv-
šega, posluje z vednostjo in s sodelovanjem
politične okrajne oblasti kot občinski pred-
stojnik še zmiraj neki občinski svetnik
imenom Antonio Dell'Oste. Imenovani je
kot bivši občinski blagajnik, vsled ovadbe
občinskega urada v Višnjanu z dne 10.
sept. 1890. l., o katere uspehu še ni
ničesar znano, na sumu, da je poneveril
novce in zato ne uživa z navedenega in
drugih razlogov zaupanja večine občinskih
zastopnikov. Pri poslednjih dopolnilnih vo-
litvah za državni zbor je končno Dell'Oste
dal povod mnogim pritožbam volilcev hr-
vatske narodnosti, zatorej je opravičena
bojazen, da se pod njegovim vodstvom
tudi bodoče občinske ali katere koli druge
volitve ne bodo vršile pravilno in mirno.
Na podlagi tega usojajo se podpisani upra-
šati Nj. ekscelencio gosp. ministerskega
predsednika kot voditelja ministerstva no-
tranjih zadev:

Jeli hoče Njega ekscelencija čim prej
mogoče ukreniti potrebno, da se nemu-
doma skličejo člani občinskega za-
stopa v Višnjanu, da volijo zakonitim
potem občinskega predstojnika namesto
odstopivšega Pietra Decoleja, in da se še
potem, ko bodo zavladali zakoniti odnošaji,
vršijo splošne občinske volitve kakor zah-
teva zakon.

Na Dunaji, 7. decembra 1891.

(18 podpisov hrvatskih, slovenskih in
mladočeških poslancev.)

Govor

poslanca Šukljeja v 67. seji držav. zbora
dne 14. nov. 1891.

(Dalje.)

To se je povedalo namenoma, zakaj
Njega ekscelencija naglašal je besedo „go-
spodarsko“ nekako posebno; jaz sem tega
nazora, da ta kriterij Njega ekscelencijo
gospoda naučnega ministra jako malo briga;
njemu se je brigati le zato, je li vsebina
pritožbe upravičena (Odobranje na desni),
brigati se mu je zato, je li so občinske
ukrepe ukrenili kompetentni faktorji in jih
predložili na predpisani način. Kdo jih je
predložil, to je manjše važnosti, to je ne-
kaj, kar stvari same po sebi ne more iz-
premeniti; je li to kako politično društvo
— in k poslom političnih društev šteti je
tudi to — ali kak poslanec, ali kaka pri-
vatna oseba, ali pa dotična občina sama,
to ne more biti merodavno za pravno stran
razsodbe. (Tako je! na desni.) Njega eks-
celencija je pa pridejal še nekaj besed,
katerih pravi pomen mi ni povsem umeven.

Stavil je v svojem govoru uprašanje
(čita): „Morda ni neprimerno uprašati se:

— Mislite kmalu narediti žganježgal-
nico? rekel je župan obrnivši se k žganje-
žgalcu in dejal roko na svoja zevajoča
usta.

— Božjo pomočjo jo zakurimo morda
še to jesen. Stavim, da na Pokrčev (Marija
pomagaj, 1. oktobra) bode pisal gospod
župan z nogami po cesti nemške prestice.

Pri teh besedah so se skrile oči žganje-
žgalcu; mesto njih so se mu naredile grbe
do ušes; ves se je začel tresti od smeha,
in vesele ustnice so ostavile za trenutek
kadečo se lulo.

— Bog daj! rekel je župan in iz-
razil na licu nekak smehljaj — Sedaj se
je podrl, hvala Bogu, še malo žganje-
žgalnic. A v starih časih, ko sem spreml-
jal carico po Perejaslavskej cesti, je še
pokejnik Bezborodko . . .

— Nu, tu ste jo pa zadeli! Tačas ni
bilo od Kremenčuga pa ven do Romen
našteti niti dveh žganježgalnic. A sedaj . . .
Ali ste slišali, kaj so si Nemci izmislili?
Pravijo, da kmalu ne bodo več kurili z
drvami, kakor vsi pravi kristijani, temveč
z nekakim peklenkim parom . . . Ko je
govoril te besede, je gledal zamišljeno na
mizo in na njej položene svoje roke. —
Kako s parom — za Boga, ne vem!
(Dalje prih.)

kako je pa to, da je katoliško-politično in
gospodarsko društvo za Slovence v Celovci
postalo zbirališče za prošnje 33 občin glede
organizacije šolstva? Stavil tega uprašanja
ne bodem. Slutim, da se bodo to upraš-
nje stavilo na drugem mestu (Čujte, čujte!
na desni), kjer se bode ne samo točno
odgovorilo na to uprašanje, nego tudi vse
potrebno ukrenilo.* (Klici na desni: Re-
darstvo!)

Zmislil teh besed mi ni povsem ume-
ven. Ako imado te besede sploh kaj zmi-
sila, potem niso drugega nič, kakor navadna
groznja in lahko mi je Njega ekscelencijo
zagotoviti, da nas groznje in nasilstva ne
bodo niti najmenj preplašile glede nadalj-
nega postopanja. (Živo odobranje in
ploskanje na desnici.)

Njega ekscelencija rabil je še drugo
besedo, jedino, glede katere mu pritrjam.
Govoril je namreč o tem, da je naše po-
stopanje namerjeno. Temu pritrjam in od-
krito pripoznavam: Naše postopanje glede
koroških rojakov bode vselej brez razločka
na stranko po načrtu. (Dobro! dobro! na
desni.)

To ni naša krivda, krivda je onih, ki
odrekajo koroškim Slovincem pravice, da
smo v tej reči vsi jedini, da nas veže za-
vest, da se borimo za pravo naroda našega,
da se borimo v zmyslu ustave, na katero je
prisegel tudi Njega ekscelencija, o čemer
je v včerajšnjem govoru njegovem jako
malo videti. (Odobranje mej Slovenci.)

Gospoda moja! Z izberanjem bodem
kmalu gotov; skoro bi rekel: z vodene
juhe so srage kmalu pobrane. (Veselosť
na desni.)

Izreči se mi je prav za prav samo
glede vodilne misli, izrečene v zadnjem
odstavku. Ta vodilna misel, nekoliko ome-
jena, zožena na pravo svojo vrednost, je
skoro obče pripoznana istina.

V obliki, v kateri nam jo je podal
gospod naučni minister včeraj, je seveda
pretirana. Gospod naučni minister je go-
voril o tistem znanji nemškega jezika, ki je
za vsakega izobraženca v Avstriji neobhodna
potreba. Za ta hip pripravljen sem to pri-
poznati celo v tem zmyslu. Kar se dostaje
mene, mojih somišljenikov in mojih rojakov,
stojimo vsi na tem stališču: Sovražniki
nemškemu jeziku nismo, nego hočemo, da
znado izobraženci v nemškem jeziku go-
voriti in pisati. (Tako je! mej somišljeniki.)

Toda, gospoda moja, v kakšni zvezi
je to s koroškimi ljudskimi šolami? Ali
hoče gospod naučni minister res zastopati
načelo, da se mora vsak, ki obiskuje kako
koroško ljudsko šolo, naučiti drugega de-
želnega jezika, da mora znati popolnoma
dobro nemški in da kmetovalec, ki v kaki
oddaljeni dolini svojo zemljo orje, ne more
živeti brez tistega bornega znanja nemščine,
katero si je v šoli osvojil?

Vidi se mi, da gospod naučni minister
ne poštevta naloge ljudske šole, ker de-
graduje to prevažno institucijo v navadno
učilnico za jezike (Tako je na! desni)
in ne pomisli, kako vzvišeno nalogo jej
stavlja §. 1. šolskega zakona, nalogo, ka-
tera se da na kratko povedati tako, da
ima ljudska šola zadačo vzgojiti deco versko-
npravno, izobraziti jo, utrditi versko in
npravno zavest, razviti duševne sposobnosti,
s kratka, vzgojiti otroke, da postanejo
ljudje in dobri državljani. Ako pomislimo
vse to, uprašam samo: kako bi se dalo
to doseči v jeziku, kateri je otroku tuj,
katere besede so zanj prazen zvok, ki
udarja na uho, bez smisla, ne da bi ve-
deli, kateri pojem izražajo.

Želel bi bil, da je Njega ekscelencija
prepusil ta argument spoštovanemu kolegi
iz Koroške, ki bode danes za mano govoril.
Bilo mi je jako mučno slušati, da je na-
čelnik učni upravi, kateremu je stanov-
ništvo avstrijsko zaupalo svoja izobraže-
vališča, uvel v debato takšne motive. (Živo
odobranje na desni.)

S tem končam stvarne opombe, ka-
terih je bilo le malo treba, in dovolil si
bodem le še kratek političen razgled.
Čudna je usoda naše Avstrije in mi slo-

venski poslanci jo čutimo v trenutku. Ko
so se letos na spomlad odprli ti prostori
novoizvoljenim zastopnikom narodov, po-
zdravil nas je presvetli cesar z nagovorom,
ki je izrazil željo, da za sedaj popustimo
od svojih kakoršnih koli posebnih teženj
in da posvetimo svoje moči rešitvi velikih
vkupnih zadev. Slovenski poslanci — no-
beden pravičnik nam ne bode tega odrekal
— postavili so se na to stališče in se poko-
rili željam vladarjevim brez zadržka s pa-
trijotično udanostjo. Čudno malobesedni
smo postali zadnji čas. Ni mi znano, kakšno
spanje ima gospod ministerski predsednik,
upam, da dobro, ali priznali mi bode, da
mu ga je pritiskanje Slovencev zadnji
čas motilo izredno malo. (Jako dobro! na
desni.)

Lahkim srcem tega nismo storili; te-
žak je boj, ki nam ga je bojevati. — Go-
spod naučni minister menda več ne vé, da
igramo v tej visoki zbornici svojo bolj
zdržno nego pasivno ulogo na troške svoje
popularnosti. (Živo odobranje na desni.)
Da jo izvajamo v izredno napornem boju
proti javnemu mnenju, ki z vedno rastočo
silo od nas zahteva, da prestopimo v ta-
bor Mladočehov in da tiramo mladočeško
politiko. (Jako dobro! na desni.) Dosedaj
upirali smo se vsem tem napadom. Naše
postopanje je tega dokaz. Tu pa je prišel
včerajšnji govor in z vladne strani čuli
smo — čudo golemo — izvajanja, ki slo-
vesno pritrjujejo tisti akciji, tistemu prit-
tisku, od katerega smo zadnji čas mnogo
pretrpeli, tistemu dokazovanju, ki nasproti
našemu postopanju trdi, da od sedanje
vlade ni Slovincem ničesar pričakovati
(Tako je! na desni) in da za slovenske
poslance ni drugega mesta, nego na strani
brezobzirne in ekstremne opozicije.

Njega ekscelencija gospod naučni mi-
nister — upam, da bode našel kakega bi-
jografa (Jako dobro in veselost na desni)
in vidi se mi, da se ta ne bode mogel
ogniti čudni okolščini — ima mimo mno-
gih drugih zaslug, katere mu drage volje
pripoznavam, tudi to zaslugo, na katero po-
sebe apozarjam, zaslugo namreč, da pomaga
do veljave ekstremnim strankam, in sicer
z neko posebno spretnostjo in z izrednim
uspehom. (Jako dobro in veselost na desni.)
Oglejmo si stvari, kakor so se vršile na
Češkem. Gospodje iz Češke mi tega ne
bodo zamerili, saj se mi dragi kolege, vedno
spoštujemo veliko čisto izrednih talentov,
kateri so mej njimi, zlasti pa njih izredno
marljivo; nikdar pa nisem prikrival, da
mi ne prija njih način in njih smotri in
da se z njimi ne strinjam. Vzlic temu na-
glašal bodem jedno: ni jih jemati za pre-
več nezdatne; osvedočen sem, da je ta
stranka s svojimi jasnimi smotri in časih
malo ostrimi glasi ukoreninjena v svojega
naroda javnem mnenju in da je sedaj vlada.
(Odobranje mej Mladočehi.)

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

V seji poslanske zbornice
dne 7. t. m. pričela se je obravnava o
proračunu ministerstva za poljedelstvo.
Posl. Roser predlagal je resolucijo, s
kojo se vlada pozivlja, da še v tej sesiji
predloži postaven načrt, zadevajoč go-
spodarske zadruge. Posl. Marchet je
predlagal, da se dotacija za po-
končevanje trtne uši poviša od 36.000 na
42.000 gld. Kmetijstva razvoj treba s tem
pospeševati, da se izobražujejo kmetovalci
ter si pridobivajo gospodarskih znanosti.
V zadolženju posestev treba iskati vzroka,
da prehajajo kmetijstva iz roke v roko
pod neugodnimi pogoji. Temu zadolženju
hoče se s tem v okom priti, da država
razbremeni posestva. To nas pa ne pripel-
je do cilja, ampak v to treba zadružne
organizacije, koja bi skrbela za ceni kre-
dit. — Posl. Dvořak meni, da národno

gospodarskega programa, kakoršnega je
razvil g. minister za poljedelstvo v prejšni
proračunski debati, ni moči izvesti na
osrednjih tleh parlamenta. Živinorejo treba
bolje gojiti s tem, da se skrbi za urejeno
veterinarsko policijo, zboljšanje kmetijstva
in uravnava vodá. Govornik protestuje
proti sumničanju, kakor da bi bili zastopniki
naroda češkega profidinastični in protiver-
ski. Veterinarsko policijo morejo najbolje
in po svojih posebnih razmerah urediti de-
žele same. — Posl. Hagenhofer je
trdil, da vzrok zadolženju kmetij je iskati
v previsokih davkih in v razkosavanju
zemljišč. Na slabi vzgoji poslov je kriva
brezverska šola. — Posl. Richter opozarja
na veliko bedo v Rusiji, koja poslednja je
zalagala Evropo se žitom; beda ta kaže na
nujno potrebo, gojiti kmetijstvo. Vinoreji
ne škoduje samo trtna uš, ampak tudi iz-
delovanje umetnega vina. Vlada naj bi zah-
tevala dodatni kredit 60.000 gld. za uni-
čevanje trtne uši in naj bi brezplačno
delila potrebne trte. — Posl. Morre
povdarjal je slabo stanje kmečkega stanú;
posebno nevarno je pomanjkanje živinskih
in človeških zdravnikov na deželi. Govor-
nik želi, da bi se v posamičnih deželah
osnovale enquete, koje naj bi premotrivale
vzroke propadanju kmetijstva. — Posl.
Povše je priporočal, da se zagradijo ne-
kateri hudourniki po Gorenjskem ter da
se izvrši osušenje ljubljanskega močvirja.
Govornik se pritožuje, da gozdarski organi
po Kranjskem niso zmožni slovenskega je-
zika. Gozdarska postava je pomanjkljiva,
kajti obrača veliko več svoje pozornosti
gozdni kulturi, nego živinoreji. Za prebi-
valce gora je živinoreja prvi pogoj ob-
stanka; krčenje pašnikov je nevarno
podlagi vapošne živinoreje. Govornik želi,
da g. minister za poljedelstvo zaukaže
vladi Kranjski, da bode pri izvrševanju
gozdarske postave ozir jemala na gospo-
darske odnošaje.

Tega dne bila je tudi večerna seja,
pri kateri je g. minister za trgovino pred-
ložil trgovinske pogodbe z Nemčijo,
Italijo in Belgijo. Pogodba se
Švico utegne se podpisati v malo dneh.
G. minister izraža svoje zadoščenje, da se
je vladi posrečilo skleniti te pogodbe. Po-
godbe te stopijo v veljavo z 1. dnem me-
seca februarja. — Posl. prof. Pininsk i
odgovarja, kot načelnik odseku za kazenski
zakon, na interelacijo posl. Kinder-
manna, da postava o ponarejenju živil prej
ko prej pride v obravnavo.

V seji dne 9. t. m. nadaljevali so
debato o istem predmetu. Govorili so še
poslanci Brzord, Morsey in Tekly.
Za temi poslanci oglasil se je minister za
poljedelstvo grof Falkenhayn. Glede
uničevanja trtne uši se bode trudil, da se
subvencija, določena v ta namen, povekša.
Pozvati hoče občine v okuženih krajih, da
prirede primerne prostore, kjer bi se za-
snovali posebni vinogradi za sadiko, koje
bi jim vlada brezplačno delila. Letos ima
vlada skoro en milijon trt na razpolago.
Vlada se trudi, da se ljudstvo kolikor možno
poučuje o teh škodljivcih, kateri so:
trtna uš, peronospera, nona in blackrot.
Vlada je vedno pripravljena skrbeti za
sadjorejo, podpirati sadjorejska društva in
pospeševati sušilnice sadja. Za ministrom
govorili so se poslanci Dötz, Salvadori in Hompesch.

Zatem stavil je posl. P l e n e r predlog,
da se carinarske in trgovinske pogodbe izroče
posebnemu odseku 36 članov. Predlog ta
je bil vsprejet.

V seji dne 10. t. m. izročil je posl.
dr. Laginja resolucijo, zahtevajočo, da
g. minister za poljedelstvo poseben ozir
jamlje na kmečko prebivalstvo istersko.

Različne vesti.

Osobni vesti. Okrajni glavar Fr.
vitez Schwarz premešččen je iz
Novega Mesta v Pazin, okrajni

glavar isterski Ruling pl. Rulingen pa iz Trsta v Ljubljano. — Srečni Pazin!

Iz državnega zbora. V večerni seji dne 7. t. m. interpelovali so poslanci Gregorčič in tovariši g. ministra za notranje zadeve, kako more Njeg. ekscelencija g. minister opravičiti nezakonito postopanje c. kr. vlade ob povodu, ko sti s o k o l s k i društvi v Prvačini in v Ajdovščini svoja pravila v potrjenju predložili? — V isti seji stavili so poslanci dr. Laginja, Spinčič in tovariši interpelacijo, koja objavljamo na drugem mestu.

V seji dne 11. t. m. pričela se je debata o proračunu pravosodnega ministerstva. V seji tej interpelovali so poslanci Laginja in tovariši pravosodnega ministra, je-li voljan za to oskrbeti, da se bodo pri sodiščih v Istri obravnave vršile tudi v slovenskem in hrvaškem jeziku. Posl. Gregorčič se je pritoževal, da so na Primorskem sodni okraji I. instance prerazsežni, da se pri primorskih sodiščih slovenski jezik zanemarja ter je izrazil željo, da se porotno sodišče v Gorici razdeli po narodnostih. — Podrobnejše poročilo o seji tej priobčimo prihodnjico.

„L'Eco del Litorale“ je menda malo okrevala od hudega poraza, kojega je svoječasno doživela se svoje polemiko proti našemu listu, kajti lotila se je zopet z vse poznano brezobzirnostjo svojega starega maločastnega posla, obrekovanja. Goriški ta list apeluje sicer do katoliškega duha, koji naj bi vladal mej nami, a sam pa kar najdrzneje bije v obraz temu duhu, ker — obrekuje. Z druge strani smo pa hvaležni nasprotniku-obrekovalcu, ker nam je dovolj jasno povedal, česa se more narod slovenski nadejati od te italijanske gospode! Očita nam namreč zopet, da smo „fanatični liberali“ ter pristavlja, da „dokler smo narodni, nimamo pravice nazivati se katolike“. Za trditev svojo — da smo fanatični liberali — torej ni navel fakt — kakor bi moral, ako je poštonjak, — ampak zadošča mu teza: kdor je naroden, ni katolik! Draga „L'Eco“ pozivlja Istrane, da slušajo svojega „preljubljenega“ vladiko (Flappa, če se ne motimo!). Mi dvomimo po vsej pravici, da bi naši Istrani hoteli slušati goriškega lista za narodnost našo pogubne nasvete; vzrokov imajo dovolj, da tega ne storé. Prvič ljubijo ti naši Istrani narodnost svojo, koji narodnosti prevzvišeni vladika nikakor ni naklonjen; in drugič zato, ker vidijo, da je vladiko doletela „čast“ — najbrže zaslužena —, da ga na vse pretege hvalijo oni in isti „ghettaiuoli“, koje „L'Eco“ postavlja na indeks. Kako je že rekel pred par dnevi poznani, ne le italijansko-narodni, ampak skrajno liberalni list? „L'illuminato e liberale vesucovo di Parenzo“. Ne ne, „L'Indipendente“ ni radodaren s takimi pohvalami: privoščič je le tistemu, ki je v resnici zasluzi. Vidiš torej, draga „Eco“, kako nedosledna si: katoliškega duha kličeš na pomoč proti liberalcem, a sama priporočaš Istranom, da brezizjemno slušajo nekoga, kojega skrajni italijanski narodnjaki in liberalci pristevajo mej svoje. Na druge ekspektoracije nočemo odgovarjati, ker je posel ta prevzela dična „Naša Stoga“. Pripomniti pa moramo, da v tem slučaju doživi srborita „L'Eco“ še gorostasnejši poraz, nego ga je svoječasno doživela v polemiki z našim listom. Slednjic pa nam bodi dovoljeno nastopno uprašanje: Zakaj ne apostrofuje one duhovnike, ki so v Kopru, Motovunu in drugod strastno agitovali za italijansko stranko?!

Ako je narodnost sploh izrodek poganstva, velja menda to tudi za italijansko narodnost! Točnega odgovora na to uprašanje se strani goriškega lista sicer nikakor ne pričakujemo — vsaj se poznamo —, ali uverjeni naj bodo gospoda, da najzadnji prostak isterski že

ima primeren odgovor na jeziku. Česa vi želite, je po vsej Istri javna tajnost, a mi hočemo dosledno in neustrašno odbijati nasprotnike narodnosti naši, bili-li za tem ali onim grmom.

Dvojna mera. Poluoficijozna „Presse“ javlja, da je škof Tridentinski, mons. Vallussi s posebnim pastirskim listom pozval podređeno mu duhovščino, gorečnostjo in modrostjo delovati za dober uspeh predstojećih deželnozborskih volitev.

Pastirski ta list je nas Primorce kar presenetil, kajti prevzvišeni škof porekopoljski je nedavno odredil — r a v n o n a s p r o t n o. Tam se duhovščina vsopodbuja, sodelovati pri volitvah, pri nas se jej to prepovednje ter šteje v velik greh. Kje je torej resnica?!

Iz kluba Poljakov. V mogočnem klubu tem vre neprestano. Velika večina teh gospodov so sicer še vedno taki kakoršni so vedno bili: koristolovni, sebični, ki bi se zvezali bodisi s peklenščekom samim, da je le kaj dobička. Toda nekateri so pa vendar-le mej njimi, ki se sramujejo take, izvestno ne posebno častne taktike. Tako je — ako smemo verjeti poročilam poljskih listov — grof Koziebrodski v klubovi seji zahteval, da klub mora pri vsaki priliki vlado opozarjati, naj nikar ne vsopodbuja nemške pohlepnosti po hegemoniji ter da ne sme žaliti narodnih čutov Slovanov, kakor je to se Slovenci storil minister Gautsch. — Posl. Madeyski se je izjavil, da si ni nikdar želel zveze z levico. Posl. Sokolowski je svaril pred tem, da bi se ostali Slovani izročili Germanom ter je rekel, da bi mu bila zveza z desnicco najljubša, ako bi se jej pridružili tudi Mladočehi.

Večina seveda ne goji tacih nazorov, toda veselimo se tudi teh pojavov, pričujočih nam, da so tudi mej Poljaki posamičniki, ki se zavedajo tega, ker zahtevati narodna čast in slovanska zavest.

„Tržaški Sokol“ napravi to simo še nastopne zabave: 31. decembra t. l. „Silvestrov večer“, 23. januarja 1892. plesni venček. 1. februarja in 20. februarja 1892. zabave. 1. marcija 1892. maskarado. Slavno občinstvo opozarjamo že zdaj na to objavo priljubljenih sokolskih veselice.

„Jour-fix“ je danes zvečer v tukajšnji „Slavjanski čitalnici“ za člane in vpeljane goste. Začetek ob navadni uri.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu nabrali so domači fantje v nedeljo 6. t. m. v Barkovljah 51 kr. Za božičnico imenovanega otroškega vrta darovali so „Sokol“ ob priliki „Miklavžega večera“ 2 gl.; pri veselici pevškega društva „Adrija“ v gostilni „Pri Ferlugi“ na Greti v torek 8. t. m. se je nabralo 6 gl. 47 1/2 kr. v isti namen.

Za božičnico, katero priredi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda, otroškemu vrtu pri sv. Jakobu darovali so: g. Resman gl. 1.50, ga. Ipavice 3 gl., ga. Lieske 5 gl., ga. Dekleva 1 gl., ga. Šorli 2 gl., ga. in g. Šabec 10 gl., ga. Macák 2 gl., ga. Ružička 2 gl., ga. Dolenc 2 gl., ga. Irene Abram 2 gl., ga. Mauer 1 gl., g. Kalister Fr. 25 gl., g. Zinka Kastelec 2 gl., g. Bartelj 2 gl., ga. Pavlin 10 gl., ga. Korončan 2 gl., ga. Sinkovič 1 gl., g. M. Živic 3 gl., g. Stepančič 2 gl., ga. Angeli 1 gl., ga. Virginija Furlan 2 gl., g. Turk 2 gl. (Dalje prihodnjic).

Poziv. Oni člani „Delalskega podp. društva“, koji so se meseca avgusta selili, naprošeni so, da društvenemu uradniku naznani svoje sedanje stanovanje. Kadar pa zbolí kateri član, stanujoč v okolici, dolžnost mu je, da natančno označi cesto, vodečo do njegovega doma (klanec, ulico ali pa kampanjo), da ga morejo zdravniki, zdravstvena komisija in nadzorniki lažje najti. S tem koristijo sebi, ker jim pride hitrejša zdravniška pomoč, a zajedno olajšajo poslovanje označenim organom.

Odbor.

Veselica pevškega društva „Adrija“ v Barkovljah, prirejena na Greti v dvorani gostilne „Pri Ferlugi“ v torek dne 8. t. m. izpala je ugodno v sakem obziru. Prisotnega je bilo lepo število občinstva; mestna gospoda je bila primerno dobro zastopana, a iz okolice došlo je posebno lepo število Sv. Ivančanov, potem Kontoveljcev in Prosečanov.

Pevske točke izpale so jako ugodno; žal samo, da ni dvorana, kjer se je vršila veselica, nekoliko viša, kajti v zaprtem odru, in niskih prostorih ne napravi petje nikakor takega efekta kot v visoki dvorani. Isto velja tudi glede prvič nastopivšega društvenega tamburaškega zbora. Tamburaši bili so vrlo pozdravljeni po navzočem občinstvu in morali so nekaj toček ponavljati. Pri prvem nastopu izkazali so se povoljno, osobito ako pomislimo, da so to delavci — domačini, kateri celi božji dan trdo delajo, a se potem skoraj vsaki večer ukvarjajo s tamburaškimi, ali pevskimi vajami. — Potočnikovo: „Hči na grobu matere“ deklamovala je mala deklica Čokeljnova kar dražestno; občinstvo je burno pozdravljalo vrlo deklico, bivšo gojenko Rojanskega otroškega vrta.

Predno se je pričela igra „Jaz nisem Italijanka“ katero je spisal društveni pevodnja, g. Hrabr. Ražem — stopil je na oder društveni predsednik, g. Drag. Martelanc, ter naznanil, da je slavno c. kr. policijsko ravnateljstvo prepovedalo VIII. in X. poglavje navedene igre, katera se morata izpustiti.

Igro so predstavljali vrlo dobro. Že med predstavljanjem je občinstvo burno ploskalo vrli domači deklici, ribičevi hčeri (g.čna Kobalova V.), a ko se je igra končala, pozdravilo je igralke in igralce burnim rokoplaskom.

Igralki g.čni Vek. Kobalova in Kramarjeva sti res na pravem mestu. Tudi igralci gg. Ivovič, Sulčič, Janča in Skalovič izpolnili so svojo nalogo vrlo dobro. — Omenjamo še, da je bilo spremljano petje v igri po tamburaših. — Z več strani čuli smo željo, da bi se igra v kratkem ponavljala, kar se najbrže tudi zgodi. — Gledé „Adrije“ se mora reči, da je s to veselico vestno zaključila vrsto letošnjih veselice.

Bralni oddelek „Tržaškega podp. in bralnega društva“ napreduje, kakor nam se poroča, prav lepo. Za majhen mesečni prinos (20, odnosno 30 kr.) se more čitati vsak dan do 10. ure zvečer v društvenih prostorih raznovrstne časopise in knjige, katere se tudi na dom izposujejo. Vpisati se more vsak značajan Slovenec, če tudi ni član podpornega oddelka. Članovi se sprejemajo vsak dan od 7. ure zvečer naprej.

Pustna kronika. „Tržaško podp. in bralno društvo“ bode imelo v soboto dne 9. januarja 1892. svoj društveni veliki ples v redutni dvorani gledišča „Politeama Rossetti“. Orkester vojaške godbe je za ta ples zagotovljen. Opozarjamo torej na ta ples vse društvenike, prijatelje društva in ljubitelje plesa sploh.

Hrv. sveuč. lit. zabavno društvo „Zastava“ v Zagrebu nam javlja, da se je njega upravni odbor nastopno konstituiral: Odbor: predsednik: Mane Lopašič, podpredsednik: Tugom. Petričević, tajnik: Ivo Stožir, blagajnik: Milan Mangjer, čitaoničar: Mato Sege; odborniki: don Bare Poparić in Ivo Grisogono pl. Lovretić; namestnika: Vjek. Kutzner in Stj. Radić; Revizionalni odbor: Bogd. Bradaška, bar. Vinko Zmajić in Edmund Lukinić. Obratnički sud: Božidar Budačić. Zvonimir Lopašič, Ante Javand, Vlad. Petračić in Stanko Hondl.

Za VI župno cerkev nabralo se je do sedaj 33.871 gl. 95 kr. Nadaljne prispevke vsprejemajo odbor, škofijska pisarna in vsi župniki škofije.

„Slovanskega Sveta“ 23. št. ima naslednjo vsebino: 1. Desnica v državnem zboru. 2. Velikonemška politika in Po-

zanski Poljaki. 3. Unde ira et lacrimae? 4. Elegija. 5. „Črnaša šalj“. (Ruska Puškinova pesem in slovenski prevod s cirilico napisan.) 6. Ruske poslovice. 7. Ruske drobtinice. 8. Pogled po slovanskem svetu. 9. Književnost.

„Dom in Svet“ ima v svoji 12. številki naslednjo vsebino: 1. Dr. Ljudevit Gaj. 2. Si, Deus, Te homines nosent! 3. Grad — življenje. 4. Na Samovcu. 5. Podobice iz naroda. 6. Junak sedanjega. 7. Vse bo minulo. 8. Spomini s planin. 9. Po zimi. 10. Svetišče sv. Romedija v južnih Tirolah. 11. Nekoliko praških spominov. 12. Iz popotnega dnevnika. 13. Doma in po svetu. 14. O slovenskih gimnazijah in njihovih letošnjih izvestjih. 15. Slovstvo. 16. Razno-terosti.

„Ruska biblioteka“. G. Milan pl. Mareković zapričel je svoječasno v Zagrebu izdajati „Rusko biblioteko“, to je razne ruske proizvode, prevedene na hrvaški jezik. Radi nedostatnosti podpore prisiljen je bil z 11. zvezkom prekiniti nadaljnje izdavanje. Sedaj pa se je g. Mareković odločil, da s tem mesecem zopet prične z izdavanjem „Ruske biblioteka“ ter pozivlja vse prijatelje lepe knjige, da se najdalje do 15. t. m. oglase, ako nameravajo prejemati knjige te. Stare naročnike, ki so že prejeli prvih 11 zvezkov, prosi, da mu ostanejo i nadalje zvesti, dolžnike pa, da store svojo dolžnost. V „Ruski biblioteki“ dobivala bode mladina le zdravo dušno hrano. Prijave in naročnino je pošiljati pod naslovom: Milan pl. Mareković, izdavitelj „Ruske biblioteka“.

Bregi kod Ivanić grada.

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

	Cena od for. 100	10 for.
Kava Mokka	100 K.	128.— 130.—
Rio biser jako fina	„	—
Java	„	—
Santos fina	„	97.— 99.—
„ srednja	„	94.— 96.—
Guatemala	„	108.— 110.—
Portorico	„	132.— 134.—
San Jago de Cuba	„	—
Ceylon plant. fina	„	128.— 132.—
Java Malang, zelena	„	110.— 112.—
Campinas	„	—
Rio oprana	„	116.— 118.—
„ fina	„	98.— 100.—
„ srednja	„	95.— 98.—
Cassia ligna v zabojih	„	28.—
Macisov cvet	„	380.— 390.—
Inger Bengal	„	—
Papar Singapore	„	47.— 48.—
Penang	„	38.— 39.—
Batavia	„	42.— 43.—
Piment Jamaika	„	31.—
Petrolej ruski v sodih	100 K.	5.75 —
„ v zabojih	„	7.50 —
Ulje bomažno amerik.	„	31.— 35.—
Lece jedilno j. f. gar.	„	43.— 42.—
dalmat. s certifikat.	„	43.— 44.—
namizno M. S. A. j. f. gar.	„	50.— 52.—
Aix Vierge	„	56.— 57.—
„ fino	„	50.—
Božični pulješki	„	10.50 —
dalmat. s cert.	„	11.50 —
Smokve pulješke v sodih	„	—
„ v venicah	„	13.50 —
Limon Mesina	zaboj	4.50 5.—
Pomeranče Pulješko	„	3.50 4.—
Mandji Bari La	100 K.	76.— 78.—
dalm. La, s cert.	„	80.— 82.—
Pignoli	„	—
Ris italij. najfineji	„	22.—
„ srednji	„	21.—
Rangoon extra	„	16.50 —
„ La carinom	„	14.— 14.25
„ II. a	„	12.— 12.50
Sultanine dobre vrsti	„	28.— 30.—
Suho grozdje (opaša)	„	18.50 19.50
Cibebe	„	19.— 20.—
Slaniki Yarmouth	sod	15.— 16.—
Polenske sredne velikosti	100 K.	48.—
„ velike	„	45.—
Sladkor centrifug. v vrećah	„	34.50 —
certifik.	„	11.50 —
Fazol Coka	„	10.—
Mandoloni	„	9.75 —
svetlorudači	„	9.50 —
temnorudači	„	10.—
bohinski	„	10.—
kanarček	„	8.50 —
beli, veliki	„	8.75 —
zeleni, dolgi	„	—
„ okrogli	„	—
mešani, štajerski	„	84.— 85.—
Maslo	„	84.— 85.—

PROŠNJA

Dotični gospod iz okolice, ki je po nedolžnem dal moju hčer zapreti, je naprošen, da se tudi potruji, jo zopet rešiti. To ga prosijo nje stariši.

I. M. D.

Javna zahvala.

Podpisani zahvaljuje se tem potem gospicama igralcama Kobalovi Vek. in Kramarjevi, igralcem gg. Ivoviču, Janši, Sulčiču in Skaloviču, slavnemu občinstvu na lepej udeležbi, ter vsem onim, kateri so pripomogli do izvršitve veselice od dne 8. t. m.

V Barkovljah, 10. decembra 1891.
Odbor pevskega društva „Adrija“.

Zahvala.

Niže podpisana se najpričneje zahvaljujem odboru „Delalskega“ podpornega društva v Trstu, koji je tako milostljivo postopal z mojim nepozabljivim soprogom v njegovi mučni bolezni.

In še posebej se zahvaljujem gospodu zdravniku dru. Lukšiču, koji si je na vso moč prizadeval, da bi mi pri življenju ohranil soproga.

V Kanalu, dne 7. decembra 1891.
Spoštovanjem

Jožefa Ipavic,
vdova.

Javna zahvala.

Vsem onim, koji so našo premilo mater

ANO BERLOT,

umrlo v Tolminu, rojeno in pokopano v Kanalu, k večnemu počitku spremili in nam svoje sočutje izkazali, izrekam v svojem in v imenu sorodnikov najtoplejšo zahvalo.

Tolmin, dne 8. decembra 1891.
Avgust Berlot,
c. kr. vodja zemlj. knjig.

Št. 62 pr.

1-3

Natečaj.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Tolminu razpisujeti se službi dveh pisarjev vsaka po 1 gold. na dan.

Prositelji izurjeni v pisavi slovenščine in nemščine, po mogočnosti tudi laščine, naj vložijo lastnorodno pisane prošnje podpisane predstojništvu do 30. decembra 1891 leta.

Predstojništvo c. kr. okrajnega sodišča v Tolminu, dne 7. decembra 1891.

Razglas.

Dne 7. januarja 1892. začne se na slovenskem oddelku tukajšnje deželne kmetijske šole nov tečaj za leti 1892. in 1893., ki bo trajal 22 mesecev.

Prošnje za sprejem imajo se podati do 20. decembra t. l. šolskemu vodstvu in priložiti jim treba:

1. kratni list, dokazujoč dopolnjeno 15 letni.
2. zdravniško spričevalo v dokaz, da je prošilec zdrav in krepak.
3. spričevalo lepega нравnega vedenja. Zahteva se, da zna prošilec zadostno brati, pisati in računati, kar se dožene po sprejemnem izpitu. Za goriške deželane je razpisanih 8 štipendijev po 100 gl. na leto; podele se pa sinom nepremožnih kmetovalcev, kateri dokažejo svoje uboštvo s posebnim spričevalom tiste občine, kjer prošilec stanujejo.

Š šola je združen konvikt za 18 učencev. Strošek za živež znaša na mesec pri 10 gl.

Opazuje se slednjič, da dobivajo učenci za važnija kmetijska dela primerno nagrade v denarju.

Deželni odbor v Gorici

dne 18. novembra 1891.

Deželni glavar: Coronini l. r.

D. Gustav Gregorin

odprl je svojo

odvetniško pisarno

v Trstu

6-

dnè 7. decembra t. l. (Via Dogana št. 7. II. nadst.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Naznanilo.

Slovenski gostilničar g. Anton Mau-rič, premestil je svojo gostilno od

sv. Jakoba v ulico Chiozza št. 25,

Priporučuje se slavnemu občinstvu, in posebno Slovonom tržaškim in zunanjim za obili obisk, ker bode točil posebno dobro vino in ima izborno kuhinjo.

2-2

Razprodaja.

Vsem onim gospodom trgovcem in meni znanim kmetovalcem, ki so z manoj v trgovinski zvezi, naznanjam s tem, da preselim z 1. januarjem 1892. mojo trgovino z železom in žebli iz Sežane v lastno hišo v Čepovan pri Gorici, kamor naj blagovolijo od omenjenega dne naprej pošiljati njih čestite naročbe.

Ob enem naznanjam, da bodem od 12. decembra t. l. naprej v Sežani prodajal na debelo vsakovrstno v mojo stroko spadajočo železnino, ter vabim s tem vse trgovce k obilnem obisku.

Tudi prodam, ako se dogovorimo, vse blago skupaj, enemu kupcu, kateri se želi nastaviti v Sežani, v dosedanjih mojih prostorih.

Ako hoče kedo razširiti trgovino, je prostor, kakor tudi stanovanje za družino.

Vse podrobne poizvedbe in uprašanja naj se blagovolijo podpisane doposlati; S spoštovanjem

Peter Podgornik,

3-3

trgovec v Sežani.

Ulica Barriera br. 4 Trst

prodavaju se za najnižje cene vienci za pogrebe,

odjela za anđjelice, 23-25

mrtvački liesovi, voščane sveče, umjetno cvieće, predmeti mrtvački za djecu i odrasle itd. itd. Pokorni Montanelli.

ODLIKOVAN GRAFIČEN ZAVOD, ustanovljen leta 1875.

Henrik Freisinger

TRST, via Mercato vecchio št. 4. Lloydova palača.

PEČATI IZ KAČUKA IN IZ KOVIN.

Blazinice za pečate se stalnim črnolom. Silografija. Mehanična delavnica. Plošče za stanovanja iz bronca, cinka in smalta. Pisalni stroj različnih sistemov. Priprave za kopiranje, in heliografija. 30-30

J. PSERHOFERJA

lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.

zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglice, nekaj imenovane univerzalne kroglice, zaslužijo ta poslednji naslov po vsej pravici kajti je v resnici mnogo boleznih, pri kojih so te kroglice pokazale svoj učinek. Desetletja že so te kroglice splošno razširjene, zapisujejo jih mnogi zdravniki in malo je družin, koje ne bi imele zaloge izbornega tega domačega sredstva.

Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gl. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gl. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglic 1 gl. 25 kr., 2 zavitka 2 gl. 30 kr., 3 zavitki 3 gl. 35 kr., 4 zavitki 4 gl. 40 kr., 5 zavitkov 5 gl. 20 kr., 10 zavitkov 9 gl. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodca 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodca 1 gl. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) proti pokvarjenemu želodcu in slabi prebavi stekleničica 22 kr.

Angleški čudežni balzam, proti kašlju, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, 1 škatljica 35 kr., poštine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešujo rast las, škatljica 2 gl.

Univerzalni plašter prof. Stuedela, domače sredstvo za rane, otekline itd., posodca 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gl.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmaceutične specialitete, ki so bilo po vseh avstrijskih časopisih oznanjene.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštne povzetju.

Pri dopošiljavi denarja po poštnej nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju.

6-12

Svoji k svojim!

Kdor ima kupiti kuhinjsko, namizno in druge priprave, poišče naj trdko

B. MODIC & GREBENC

na voglu Via S. Giovanni in Via Nuova.

Gg. zasebniki, krčmarji in č. duhovščina najde tam v ozbilji vsakovrstnega porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, po najnižjih cenah.

Tudi pismenim naročilom se točno vstrože ter zahtevano blago nemudoma in z najmanjšimi troški dopošlje naročilu.

Specijaliteta.

V zalogi imamo tudi sv. podobne in kipe za okrašenje grobnih spomenikov iz najtnejšega porcelana.

1-5

Tinktura za želodec,

katero iz kineške rabarbare kerhlikovcovega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja G. PICCOLI, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, je mehko toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpotje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojčkih z 12 stekl. velja gl. 1-36, z 55 stekl., 5 kg. teže, velja gl. 5-26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 26-22

Štajersko žlahtno

sadje

v teži od 5 kilogramov naprej prodaja se v magazinu

Via del Solitario št. 2

V TRSTU

Večje množine dostavljajo se na zahtevanje na dom.

2 2

Kar se dobiva

strojev

za kmetijstvo in obrtnijstvo, za pohištvo in za drugo rabo, najde se v zalogi trdko

Zivic in družb. v Trstu

—59 ulica Zonta 5

vse garantirano in ceneje.

Za zdaj priporoča posebno svoje vinske stiskalnice, mline, sesalke itd. Izdeluje vodovode, mline in druge tvornice na par in na vodo.

Priporoča se omenjena trdkva vsem rojakom za obilne naročbe.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 10-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke pripravila me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norvedškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje so, proživajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vdobjeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugoj besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Peršut

izvrstne kakovosti, kilo po 72 kr. na mestu tovarne ponuja

Gustav Nussbacher

tovarna za salame in okajeno meso, Hermannstadt, Sedmo graško 3-3

Nič več kašlja!

PRŠNI ČAJ

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj za 8 dni 60 nvč.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madronu iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtem trupu, želočnih boleznih itd. in se lahko uživajo o vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatlja velja 30 nvč.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debelej koži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 nvč. — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti, Pontoni in Gliubice. 4-12

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Vinski ekstrakt.

Za trenutno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravega naravnega, priporočam to že skušano specialiteto.

Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gl. 50 kr. Recept priloži se gratis. Jamčim najbolji vspeh in zdrav izdelek.

Spirita prihrani,

kdor uporablja mojo nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganih pijač; ta esenca podeli pijačem prijeten, rezeč okus in se dobiva le pri meni.

Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) večviš pouk o uporabljanju.

Razum teh specialitet ponujam vsakovrstne esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likérov itd. najboljše in nenadkriljivo kakovosti. Recept prilagajo se gratis. Cenik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik

20-16 in PRAG. 3-50

Iščejo se solidni zastopniki.